

Predmet C-392/20

**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda**

Datum podnošenja:

12. kolovoza 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotwa w Warszawie (Poljska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

30. lipnja 2020.

Podnositelj zahtjeva u postupku za proglašenje izvršivosti:

Europejska Agencja Chemikaliów (ECHA)

Dužnik koji se žali na odluku tajnika suda:

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o.

Predmet glavnog postupka

Glavni se postupak odnosi na prilaganje potvrde o izvršivosti uz ECHA-inu odluku kojom se poljskom društvu nalaže plaćanje iznosa koji predstavlja razliku do punog iznosa naknade koja se naplaćuje velikim subjektima u skladu s člankom 13. stavkom 4. Uredbe br. 340/2008 jer se smatra da se to društvo nije kvalificiralo za plaćanje smanjenih naknada koje plaćaju mala poduzeća.

Stranke se u biti spore oko toga je li ECHA-ina odluka obuhvaćena područjem primjene članka 299. UFEU-a te predstavlja li stoga izvršnu ispravu na koju u ovom slučaju treba primijeniti poljske odredbe građanskog postupka. Neslaganje se odnosi i na pitanje kako tumačiti provjeru vjerodostojnosti odluke o izvršivosti u smislu navedene odredbe, osobito treba li sud koji ju je izdao ispitati samo „vjerodostojnost” (odnosno jesu li odluku o izvršivosti izdale institucije Unije iz članka 299. UFEU-a i nalaže li ta odluka novčanu obvezu subjektima koji nisu države) ili treba ispitati i je li zahtjev za njezino donošenje podnesen prije isteka roka iz odredbi prava Unije, odnosno, je li potraživanje utvrđeno izvršnom ispravom zastarjelo.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

U okviru zahtjeva koji je podnesen na temelju članka 267. UFEU-a, sud koji je uputio zahtjev želi utvrditi kako tumačiti članak 299. UFEU-a. Kao prvo, sud koji je uputio zahtjev želi odrediti materijalno područje primjene te odredbe, kako bi mogao utvrditi predstavlja li ECHA-ina odluka izvršnu ispravu u smislu članka 299. UFEU-a. Kao drugo, taj sud želi odrediti opseg ovlasti suda koji odlučuje u predmetu kojem se prilaže potvrda o izvršivosti kako bi se utvrdilo treba li prije prilaganja potvrde o izvršivosti, osim provjere vjerodostojnosti odluke o izvršivosti, provjeriti i eventualan istek roka za podnošenje predmetnog zahtjeva, odnosno zastaru potraživanja.

Prethodna pitanja

1. Treba li članak 299. UFEU-a tumačiti na način da ga se primjenjuje samo na odluke koje su izdali Vijeće, Komisija ili Europska središnja banka ili i na odluke Europske agencije za kemikalije koje se odnose na uvođenje dodatne administrativne naknade?
2. Treba li odredbu članka 299. UFEU-a, u kojoj se navodi da se ne zahtjeva nikakva druga formalnost osim provjere vjerodostojnosti odluke prilikom prilaganja potvrde o izvršivosti, tumačiti na način da nacionalni sud prilikom odlučivanja o prilaganju potvrde o izvršivosti i primjene nacionalnih odredbi građanskog postupka nije ovlašten ispitati je li potraživanje utvrđeno izvršnom ispravom zastarjelo.

Navedene odredbe prava Unije

UFEU: članci 288., 291., 299.

Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL 2006., L 396, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svežak 23., str. 3. i ispravak SL 2017., L 135, str. 46.): članci 75., 76., 83., 91., 94., 100. (u dalnjem tekstu: Uredba br. 1907/2006)

Uredba Komisije (EZ) br. 340/2008 od 16. travnja 2008. o naknadama i pristojbama plativima Europskoj agenciji za kemikalije u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) (SL 2008., L 107, str. 6.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svežak 25., str. 283.): članak 13. (u dalnjem tekstu: Uredba br. 340/2008)

Navedene odredbe nacionalnog prava

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Zakon od 17. studenoga 1964., Zakonik o kaznenom postupku) (Dz. U. iz 2019., poz. 1460.): članci 776., 777., 782.¹ (u dalnjem tekstu: Zakon o građanskom postupku)

Sažeti prikaz činjeničnog stanja i glavnog postupka

- 1 Izvršni direktor Europske agencije za kemikalije (ECHA) sa sjedištem u Helsinkiju donio je 2. listopada 2012. odluku br. SME(2012)3472. U toj je odluci naveo da je društvo Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o. sa sjedištem u Bochni (u dalnjem tekstu: dužnik) u trenutku podnošenja prijave za registraciju bilo veliki poduzetnik u skladu s Preporukom Komisije 2003/361/EZ i stoga se nije kvalificiralo za plaćanje smanjenih naknada koje pripadaju malim poduzetnicima. Slijedom toga, predmetnom je društvu naložio plaćanje iznosa koji predstavlja razliku do visine naknade koju plaćaju veliki subjekti, koji predstavlja razliku do točnog iznosa naknade za velike subjekte u skladu s Uredbom br. 340/2008 i administrativne naknade u iznosu od 20 700 eura. Društvo je zaprimilo navedenu odluku 8. listopada 2012. Nije podnijelo žalbu protiv te odluke te je stoga odluka postala pravomočna i izvršiva.
- 2 ECHA je 2. siječnja 2019. u svojstvu vjerovnika podnijela Sudu Rejonowom dla Warszawy-Mokotowa (Općinski sud za Varšavu-Mokotowa, Poljska) (u dalnjem tekstu: sud koji je uputio zahtjev) zahtjev za prilaganje potvrde o izvršivosti navedene odluke kako bi se od dužnika zahtjevalo plaćanje razlike naknade i administrativne naknade koje mu je naloženo.
- 3 Rješenjem od 24. srpnja 2019. tajnik suda koji je uputio zahtjev prihvatio je, nakon provjere vjerodostojnosti, zahtjev vjerovnika.
- 4 Dužnik je 10. siječnja 2020. protiv prethodno navedenog rješenja podnio tužbu kojom ga pobija u cijelosti i zahtjeva njegovu izmjenu odbijanjem zahtjeva vjerovnika ili eventualno odbijanje prilaganja potvrde o izvršivosti.
- 5 Sud koji je uputio zahtjev upućuje zahtjev za prethodnu odluku.

Glavni argumenti stranaka glavnog postupka

- 6 ECHA zahtjeva prilaganje potvrde o izvršivosti pozivajući se na članak 288., članak 291. i članak 299. UFEU-a te tvrdi da predmetna odluka predstavlja izvršnu ispravu kojoj se na temelju građanskog postupka koji je na snazi u Poljskoj može priložiti potvrda o izvršivosti, a zatim pokrenuti ovršni postupak u skladu s odredbama Zakona o građanskom postupku.

- 7 U tužbi protiv rješenja kojim se prilaže potvrda o izvršivosti dužnik ističe, kao prvo, da je tumačenje članka 291. i 299. UFEU-a prema kojem ECHA-ina odluka predstavlja izvršnu ispravu u smislu navedenih odredbi pogrešno jer je preširoko. Kao drugo, temelji svoje argumente za povredu finansijskih uredbi¹, te pritom tvrdi da nacionalno tijelo prilikom prilaganja potvrde o izvršivosti nije nadležno samo za provjeru vjerodostojnosti izvršne isprave, nego i za pitanje je li vjerovnik podnio zahtjev za prilaganje potvrde o izvršivosti prije isteka roka za njegovo podnošenje koji je utvrđen odredbama Zajednice.

Sažeti prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 8 Sud koji je uputio zahtjev, kao prvo, dvoji o tome **može li se ECHA-ina odluka smatrati izvršnom ispravom u smislu članka 299. UFEU-a** kojoj se može priložiti potvrda o izvršivosti u skladu s odredbama poljskog Zakona o građanskom postupku. To je predmet prvog prethodnog pitanja. Međutim, na temelju prava Unije može se, s jedne strane, tvrditi da je ECHA tijelo Zajednice koje ima pravnu sposobnost, provodi Uredbu br. 1907/2006 te u okviru svojih delegiranih prava donosi u predmetnim područjima pravne akte obvezujuće za fizičke i pravne osobe koji podliježu sudskom nadzoru Suda Europske unije (članak 263., 265., 267. i 277. UFEU-a i članak 94. stavak 1. u vezi s člankom 20. stavkom 5. Uredbe br. 1907/2006) i u slučaju donošenja odluke protiv privatnog subjekta (za razliku od države), takva bi se odluka mogla smatrati izvršivom u smislu članka 299. UFEU-a. Međutim, to je mogući primjer širokog funkcionalnog tumačenja. S druge strane, iz doslovnog tumačenja članka 299. UFEU-a proizlazi da su u tim odredbama navedena konkretna tijela čiji akti predstavljaju izvršnu ispravu, a među njima se ne navodi ECHA. U odnosu na neke institucije Unije, osim onih koje su navedene u članku 299. UFEU-a, zakonodavac Unije koristi zakonodavnu tehniku u okviru koje *expressis verbis* navodi da su odluke koje su izdale te institucije izvršive u smislu članka 299. UFEU-a; kao primjer može se navesti članak 280. UFEU-a, članak 2. točka (b) u vezi s člankom 79. stavkom 2. prvom rečenicom Uredbe br. 966/2012 te članak 110. stavci 1. i 2. Uredbe (EU) 2017/1001 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o žigu Europske unije. Uzimajući u obzir dva prethodno navedena argumenta tumačenja koji se međusobno isključuju, sud koji je uputio zahtjev dvoji o tome može li ECHA-ina odluka biti obuhvaćena predmetnim područjem primjene članka 299. UFEU-a. Sa stajališta poljskog pravnog poretku (članak 777. stavak 1. točka 3. Zakona o građanskom postupku) to bi bilo

¹ Članak 58.b Uredbe Komisije (EZ, Euratom) br. 2343/2002 od 19. studenoga 2002. o Okvirnoj finansijskoj uredbi za tijela iz članka 185. Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 o Finansijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica, članak 1. stavak 3. u vezi s člankom 73.a Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 od 25. lipnja 2002. o Finansijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica i članak 66. Delegirane Uredbe Komisije (EU) br. 1271/2013 od 30. rujna 2013. o Okvirnoj finansijskoj uredbi za tijela iz članka 208. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća.

dopušteno te bi omogućilo prilaganje potvrde o izvršivosti uz ECHA-inu odluku, što je uvjet za pokretanje ovršnog postupka.

- 9 U slučaju da Sud Europske unije odluči da ECHA-ina odluka predstavlja izvršnu ispravu u smislu članka 299. UFEU-a, sud koji je uputio zahtjev želi utvrditi **opseg svoje ovlasti u postupku za proglašenje izvršivosti**, odnosno obuhvaća li provjera vjerodostojnosti izvršne isprave i ocjenu zastare potraživanja utvrđenog predmetnom odlukom. Iz članka 299. UFEU-a proizlazi da nacionalni sud na temelju odredbi nacionalnog prava provodi samo provjeru **vjerodostojnosti** izvršne isprave. To je predmet prvog prethodnog pitanja. U poljskom pravnom poretku, prilikom ispitivanja pretpostavke dopuštenosti prilaganja potvrde o izvršivosti, sud ili tajnik suda samo je utvrdio odgovara li navedena isprava formalnim uvjetima izvršne isprave (članak 777. Zakona o građanskom postupku). U okviru prošlogodišnje izmjene dodan je članak 782.¹ Zakona o građanskom postupku u skladu s kojim je sud (tajnik suda) dužan **dodatno** ocijeniti proizlazi li iz činjenica postupka i sadržaja izvršne isprave da je potraživanje iz izvršne odluke zastarjelo. Ako se utvrdi da je potraživanje zastarjelo, odbija se prilaganje potvrde o izvršivosti, osim ako vjerovnik ne dostavi dokument iz kojega proizlazi da je došlo do prekida zastare. Uzimajući u obzir opseg nadzora koji se provodi tijekom postupka za proglašenje izvršivosti na temelju poljskog prava, nacionalni je sud iznio dvojbe u pogledu značenja izraza „vjerodostojnost“ iz članka 299. UFEU-a. Nacionalni sud smatra da je taj izraz nejasan i da treba pojasniti opseg nadzora koji treba izvršiti sud.

RADNI DOKUMENT